

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Rzeki karpackie – czysta Natura 2000. Kampania edukacji ekologicznej dla społeczności znad dolnej Soły, Czarnej Orawy, Łososiny, Białej Tarnowskiej, Wisłoki z dopływami, Jasiołki i środkowego Sanu”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Gmina Jedlicze

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych w Krakowie i Partnerzy:
Miasto Przemyśl, Miasto Tuchów, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Gmina Jedlicze, Gmina Tymbark, Gmina Oświęcim i Gmina Jabłonka.

Rzeki karpackie
- czysta Natura 2000

www.rzekikarpackie.fwie.pl

www.facebook.com/RzekiKarpackie

Projekt objęty wsparciem merytorycznym
RDOŚ w Krakowie, RDOŚ w Rzeszowie

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

Podstawowy cel projektu **Rzeki karpackie – czysta Natura 2000** - kampania edukacji ekologicznej dla społeczności z nad 7 rzek objętych programem Natura 2000:

Małopolska:

- Biała Tarnowska PLH120090
- Czarna Orawa PLH120002
- Dolna Soła PLH120083
- Łososina PLH120087

Podkarpacie:

- Wisłoka z dopływami PLH120052
- Rzeka San PLH120007
- Jasiołka PLH120011

Łącznie projektem objęto **69 gmin** na terenie województwa podkarpackiego i małopolskiego:

Na terenie woj. podkarpackiego – **44 gminy**:

- Wisłoka z dopływami PLH120052 – 21 gmin
- Rzeka San PLH120007 – 19 gmin
- Jasiołka PLH120011 – 4 gminy

Na terenie woj. małopolskiego – **25 gmin**:

- Biała Tarnowska PLH120090 – 11 gmin
- Łososina PLH120087 – 6 gmin
- Dolna Soła PLH120083 – 5 gmin
- Czarna Orawa PLH120002 – 3 gminy

**Czas realizacji projektu:
2017- 2020**

Budżet: 1 000 310 zł

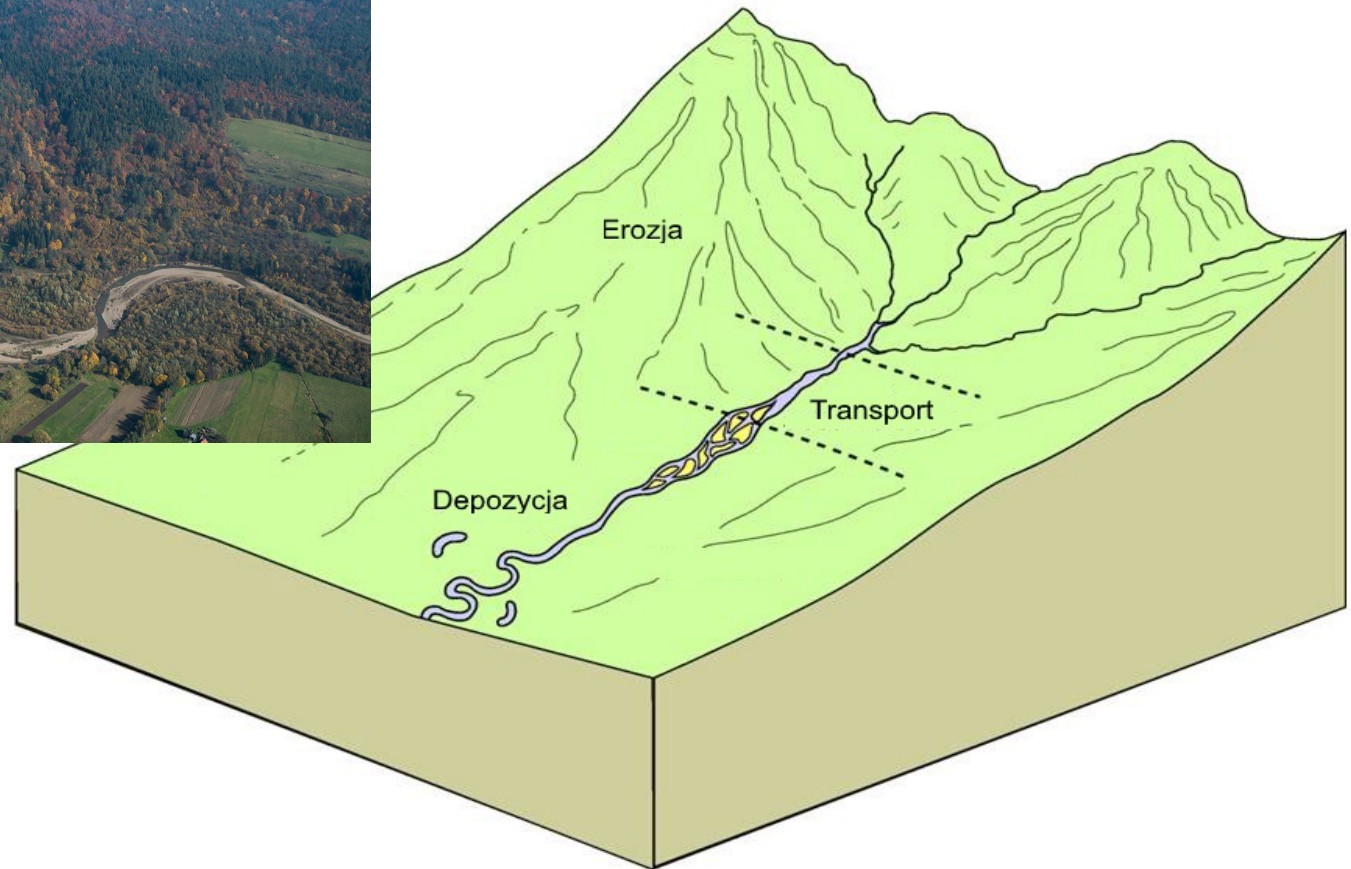
Jesienna Łososina

Cele szczegółowe:

1). Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa nt. funkcjonowania rzek górskich (dynamika rzeki, przyczyny powodzi, samooczyszczanie wód, korytarz swobodnej migracji rzeki, usługi ekosystemowe naturalnej rzeki itp.)

Jasiołka

Cele szczegółowe:

2). Podniesienie poziomu świadomości nt. zagrożeń dla człowieka i dzikich zwierząt/roślin (głównie gatunków naturalnych) wynikających z działalności ludzkiej:

Dewastacja rzeki poprzez:

- regulację (prostowanie koryta, budowa wałów, osuszanie terenów podmokłych, wycinka lasów łęgowych itp.) - działania nieefektywne i dające złudne poczucie bezpieczeństwa
- budowę tam i zbiorników zaporowych
- zanieczyszczanie wody (ścieki, śmieci)
- nielegalny pobór żwiru
- rozwlekanie obcych gatunków roślin

Co powoduje w efekcie:

- zwiększenie zagrożenia powodziowego
- utratę zdolności samooczyszczania rzeki
- obniżenie poziomu wód gruntowych (susze)
- obniżenie zdolności retencyjnej doliny rzecznej (susze)
- zanik naturalnych gatunków roślin i zwierząt (m.in. ryb)

Cele szczegółowe:

3). Podniesienie poziomu wiedzy nt. korzyści dla człowieka wynikających z zachowania naturalnego charakteru rzek górskich.

4). Kształtowanie pozytywnych postaw wzgl. chronionych w sieci Natura 2000 siedlisk roślinnych i gatunków dziko występujących zwierząt.

Zimowa Wisłoka

Cele szczegółowe:

5). Wzrost poziomu wiedzy nt. potrzeb i metod ochrony naturalnych siedlisk i zwierząt związanych z górskimi rzekami, a przez to ochronę/odtworzenie naturalnego charakteru rzek.

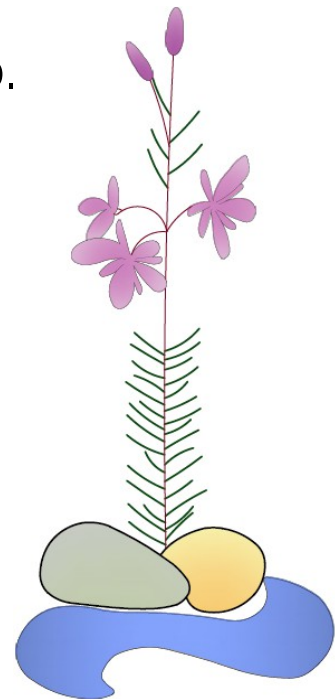

Rzeka San

Podsumowanie celów:

- Ochrona przyrodniczych walorów rzek nie stoi w sprzeczności z ochroną przeciwpowodziową.
- Tylko naturalna rzeka gospodarująca w swoim „korytarzu migracji” ograniczy straty powodziowe, zbędne wydatki na ochronę przeciwpowodziową, zarybianie i ochronę przed suszą.
- Tylko w naturalnej, zróżnicowanej morfologicznie rzece, meandrującej, odkładającej łachy żwiru, porośniętej lasem łągowym, otoczonej terenami podmokłymi - będzie dużo ryb.
- Widzisz kradzież żwiru, wyrzucanie śmieci nad rzekę, spuszczenie ścieków – Reaguj! Zadzwoń na Policję.

RZEKI TO NASZE WSPÓLNE DOBRO!

Odbiorcy projektu (ponad 500 000 osób):

Mieszkańcy gmin związanych z rzecznyymi obszarami Natura 2000:

- osoby dorosłe (przedstawiciele lokalnych władz, urzędnicy, sołtysi, rolnicy, wędkarze, nauczyciele i in. mieszkańcy)
- dzieci i młodzież szkolna

Czarna Orawa

Wykonane działania

Kampania internetowa i medialna:

- spot radiowy – długości 30 sek., emitowany w Radio Kraków i Radio Rzeszów
- newsletter – rozsyłany drogą mailową
- ścieżki wirtualne - 7 rzecznych obszarów naturalnych (składające się z interaktywnych panoram sferycznych z dźwiękiem)
- diaporama – fotograficzny, audiowizualny pokaz artystyczny prezentujący przyrodę i zagrożenia rzek karpackich

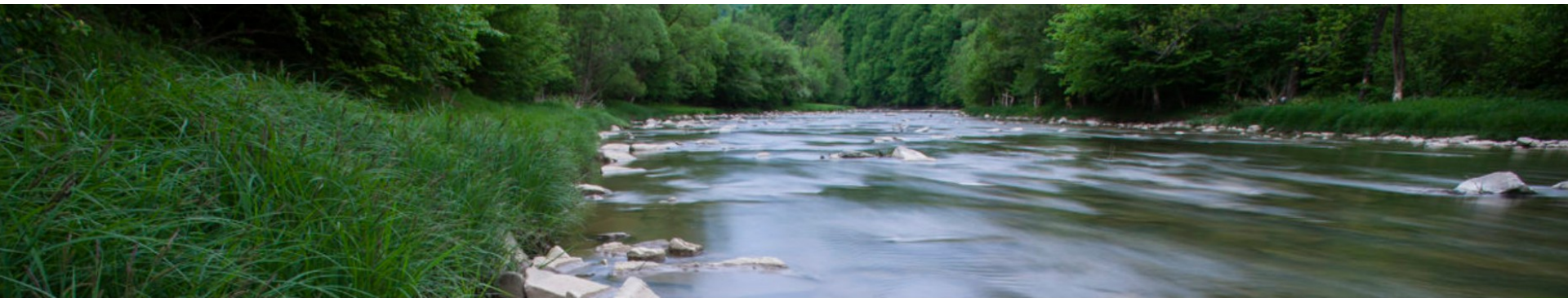
**Polskie Radio
RZESZÓW**

Wykonane działania

Kampania internetowa i medialna:

- prowadzenie strony projektu www.rzekikarpackie.fwie.pl
- prowadzenie fanfage'u facebook.com/RzekiKarpackie

Cotygodniowy konkurs wiedzy o rzekach karpackich z nagrodami (65 zwycięzców + nagrody na zakończenie konkursu, dla najbardziej zaangażowanych uczestników).

Rzeki Karpackie

AKTUALNOŚCI

FESTYNY

KALENDARZ DZIAŁAŃ

KONKURSY

KONTAKT

LINKI

MATERIAŁY PROJEKTU

NEWSLETTER

O PROJEKCIE

ZAPYTANIA OFERTOWE

CZYSTA NATURA 2000
Kampania edukacji
ekologicznej dla społeczności
znad dolnej Soły, Czarnej
Orawy, Łososiny, Białej
Tarnowskiej, Wisłoki z
dopływami, Jasiołki i
środkowego Sanu

O PROJEKCIE

AKTUALNOŚCI

KALENDARZ DZIAŁAŃ

O PROJEKCIE

Rzeki karpackie – czysta Natura 2000. Kampania edukacji ekologicznej dla społeczności znad dolnej Soły, Czarnej Orawy, Łososiny, Białej Tarnowskiej, Wisłoki z dopływami, Jasiołki i środkowego Sanu

Projekt realizowany od III 2017 do II 2019

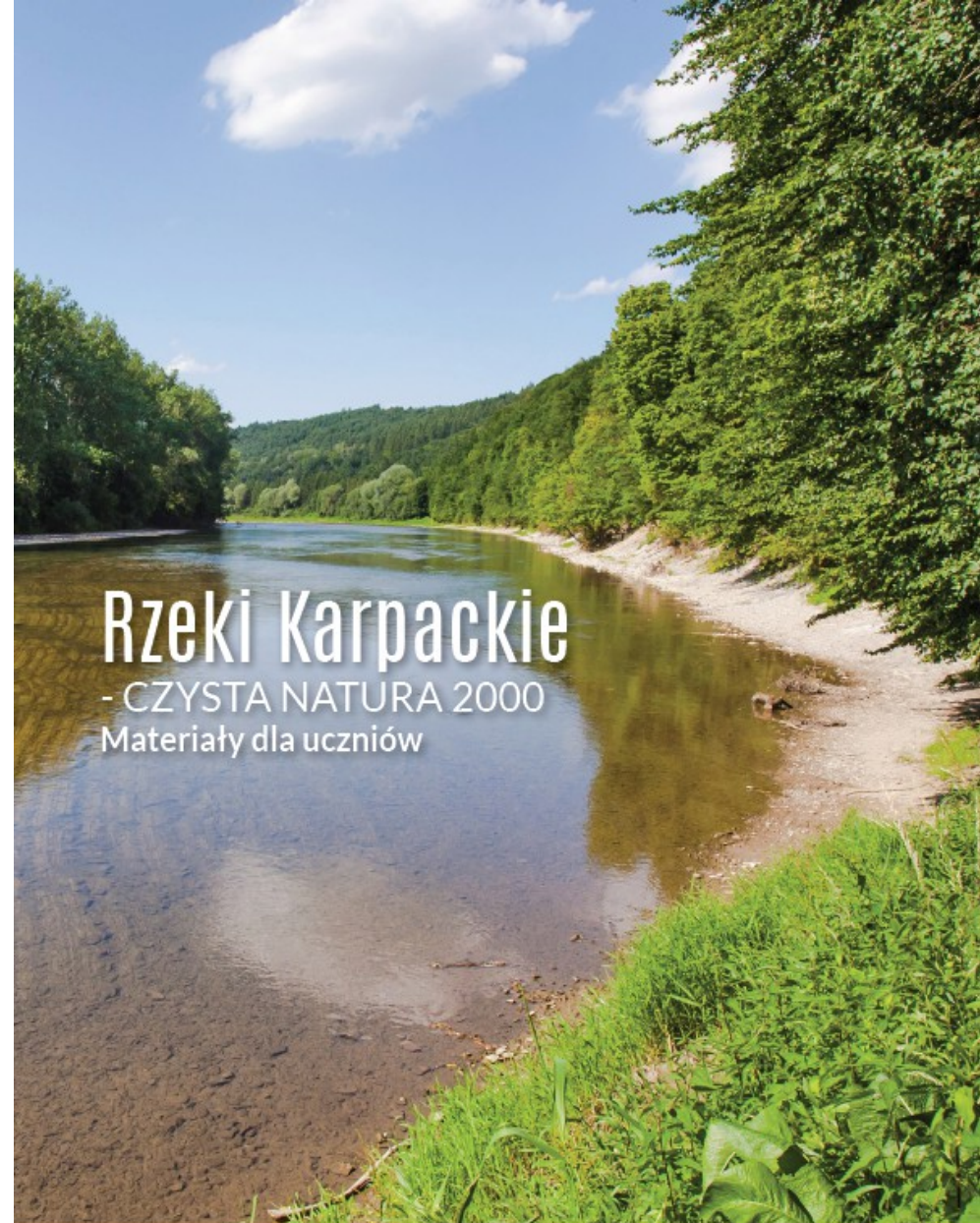
Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Wykonane działania

Zaangażowanie młodzieży szkolnej w pracę na rzecz lokalnego środowiska przyrodniczego.

Ankieta ex ante (2100 szt.) przeprowadzona przez młodzież wśród mieszkańców nt. wiedzy o lokalnej rzece („home advisors”).

Szkolenia młodzieży i nauczycieli (7 dwudniowych szkoleń dla cn. 175 osób).
– młodzież przekazuje też wiedzę mieszkańcom podczas wykonywania ankiety i rozdaje ulotki.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wykonane działania

Ankieta ex ante cd.:

Wytworzenie pomocy edukacyjnych
(do pobrania też ze strony www projektu):

- materiały dla młodzieży
- ulotki dla mieszkańców dla każdego z 7 obszarów naturalnych (nakład 7000 szt.)

Konstrukcja ankiety:

- taka, aby jej wypełnianie od razu podnosiło poziom wiedzy osoby ankietowanej.

Ankieta ex post:

- wykonana pod koniec projektu - badanie efektu działań (1400 szt.)

foto: R. Koruga

Rzeki karpackie - czysta Natura 2000

Kampania edukacji ekologicznej dla społeczności z nad
dolnej Soły, Czarnej Orawy, Łososiny,
Białej Tarnowskiej, Wiśłoki z dopływami,
Jasiołki i Środkowego Sanu

foto: P. Nefield

Obszar Natura 2000

Dolna Soła PLH120083

Wykonane działania

Biuletyny edukacyjne (500 szt./obszar x 14 numerów):

– rozsyłane do 7 współpracujących z projektem gmin (oraz dostępne do pobrania w wersji pdf na stronie www projektu)

Tematyka biuletynów:

- NR 1 – Zasoby i obieg wody w przyrodzie
- NR 2 – Znaczenie wody dla organizmów, wpływ zanieczyszczeń
- NR 3 – Specyfika rzek górskich i podgórskich
- NR 4 – Korzyści z rzeki dla człowieka
- NR 5 – Powodzie i susze
- NR 6 – Siedliska przyrodnicze
- NR 7 – Gatunki naturowe
- NR 8 – Gatunki obce i inwazyjne
- NR 9 – Ważne dla Europy zwierzęta nadrzeczne – ryby, płazy, ssaki
- NR 10 – Ważne dla Europy zwierzęta nadrzeczne – PTAKI
- NR 11 – Bioindykacja – metoda oceny stanu środowiska rzecznoego
- NR 12 – Zagrożenia dla ekosystemu rzecznoego
- NR 13 – Renaturyzacja rzek
- NR 14 – MEWy jako przykład alternatywnych źródeł energii

Wykonane działania

Konkurs plastyczny
z nagrodami:

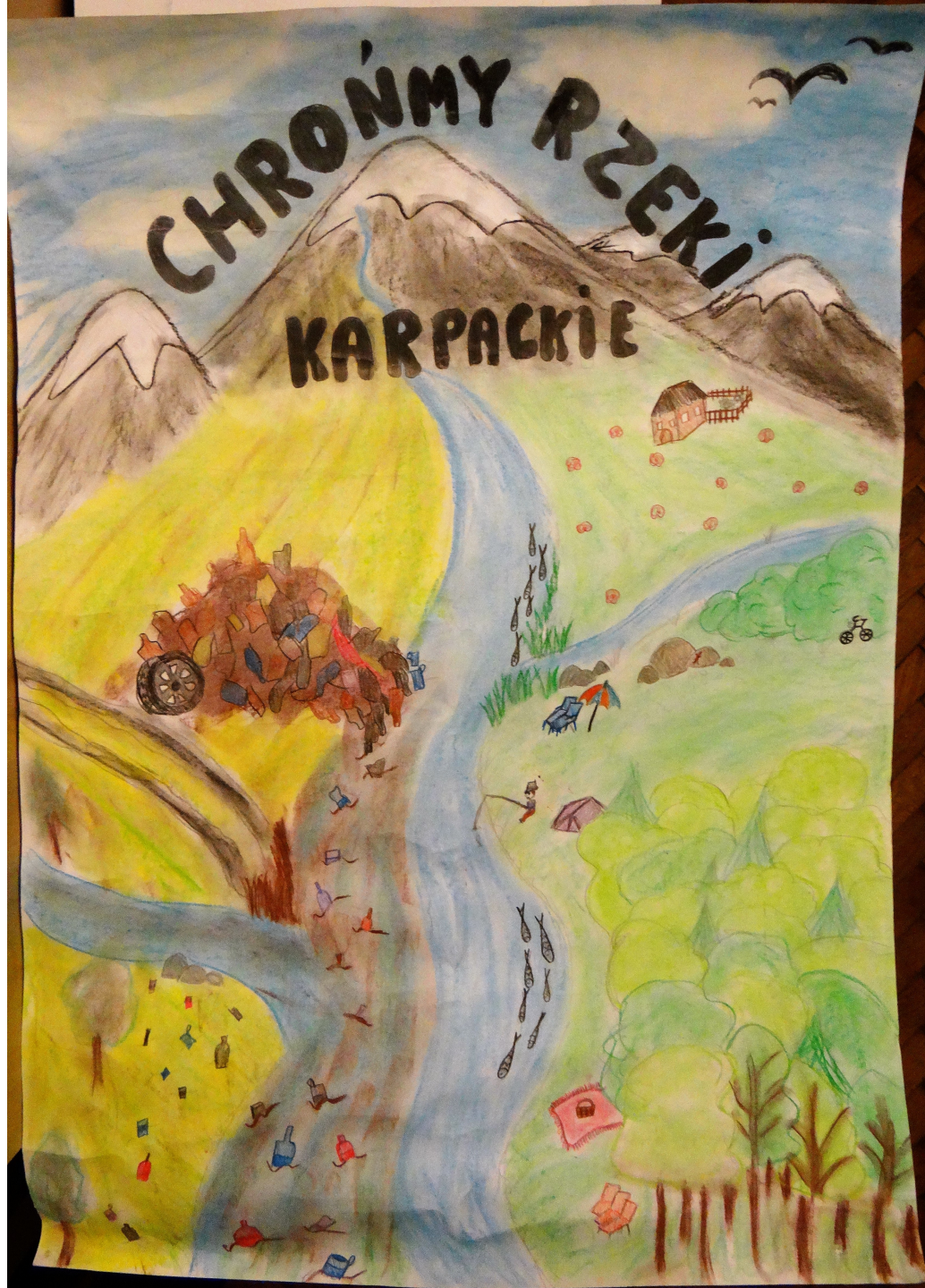
dla dzieci i młodzieży ze szkół
w gminach objętych projektem
pt: „Chroń rzeki karpackie!”

I grupa – uczniowie klas IV-VI
szkół podstawowych

3 osoby - nagrody główne
35 osób – wyróżnionych

II grupa – uczniowie klas VII szkół
podstawowych, II i III gimnazjum

3 osoby – nagrody główne
35 osób - wyróżnionych

Wykonane działania

Działania lokalne:

- robocze spotkania z władzami gmin współpracujących z projektem
- spotkania dyskusyjne (7 spotkań)
- festyny (7 festynów)

- 1) WISŁOKA Z DOPŁYWAMI – Siedliska Bogusz
- 2) BIAŁA TARNOWSKA – Jodłówka Tuchowska
- 3) CZARNA ORAWA – Lipnica Wielka
- 4) RZEKA SAN – Bachórz
- 5) DOLNA SOŁA – Kęty
- 6) ŁOSOSINA – Siekierczyna
- 7) JASIOŁKA – Jedlicze

Wykonane działania

Na festynach:

- rozdawano ulotki i prowadzono edukację ekologiczną
- dzieci robiły makietę rzeki naturalnej i uregulowanej
- prezentacja nagrodzonych w konkursie plastycznym plakatów
- wycieczka przyrodnicza nad lokalną rzekę

Wykonane działania

Przykładowe makiety rzek wykonane przez dzieci na festynach:
naturalna

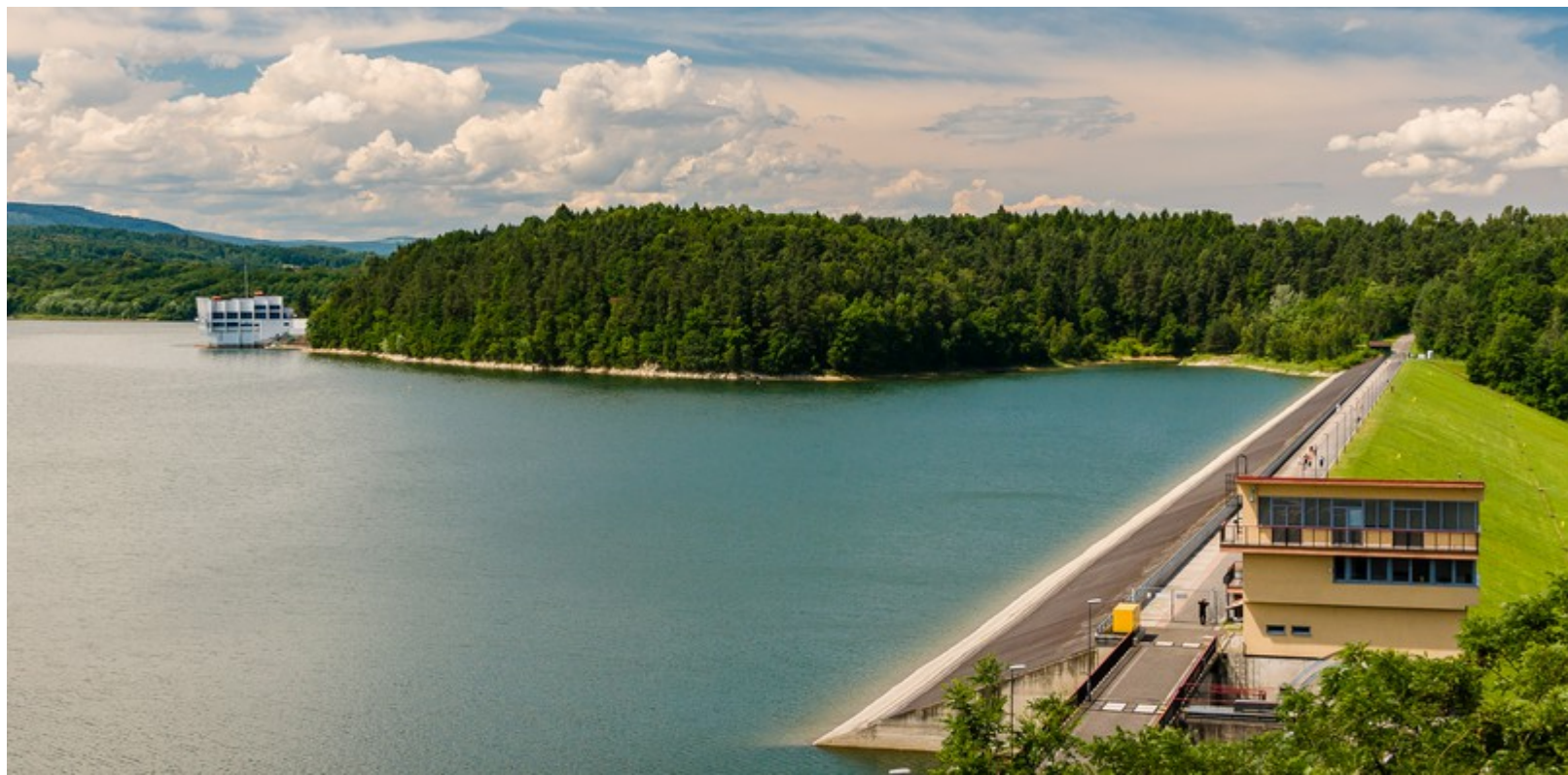
zdegradowana

Działania przyszłe

Edukacja nauczycieli i edukatorów:

- warsztaty i seminarium (40 osób)
- wycieczka nad Rabę – projekt „Tarliska Górnej Raby”
- wycieczka nad Zbiornik Dobczycki i zwiedzanie hydroelektrowni
- poradnik „Jak edukować o karpackich rzekach” (rozdany nauczycielom i rozesłany do szkół), 28 scenariuszy zajęć z dziećmi dla 2 grup wiekowych (400 szt., 200 stron)

Dziękuję za uwagę
Joanna D. Wójcik